

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště,
Přerov, Šířava 7**

Šířava 7, 750 00 Přerov

Identifikátor školy: 600 171 361

Termín konání orientační inspekce: 9., 10., 13. květen 2002

Čj.	133 63/02-10036
Signatura	om4zv504

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborná škola a Střední odborní učiliště, Přerov, Šířava 7 (dále škola) je příspěvkovou organizací zřízenou Olomouckým krajem. Hlavním účelem jejího zřízení je poskytování výchovy a vzdělání. Škola sdružuje:

- Střední odborné učiliště
- Střední odbornou školu
- Školní jídelnu

Ve školním roce 2001/2002 jsou vyučovány následující obory:

Střední odborné učiliště:

- 29-54-H/002 Cukrář-výroba (učební obor)
- 65-51-H/002 Kuchař-číšník pro pohostinství (učební obor)
- 65-52-H/001 Kuchař (učební obor)
- 65-53-H/001 Číšník, servírka (učební obor)
- 66-51-H/004 Prodavač – smíšené zboží (učební obor)
- 69-51-H/001 Kadeřník (učební obor)
- 69-52-H/001 Kosmetička (učební obor)
- 66-41-L/008 Obchodník (studijní obor)
- 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb (nástavbové studium denní a dálkové)

Střední odborná škola:

- 64-42-M/036 Management obchodu
- 64-41-L/516 Podnikání v technických povoláních (nástavbové studium dálkové)

V době konání inspekce navštěvovali školu 922 žáci ve 36 třídách denního studia a 6 třídách dálkového studia.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

ČŠI se zaměřila na hodnocení průběhu vzdělávání v jazykových předmětech (český jazyk a literatura, cizí jazyk) a odborných předmětech (ekonomika podniku, účetnictví, cvičení z účetnictví) u nástavbového dálkového studia ve třídách S1B (obor Podnikání v oboru obchodu a služeb) a S1T (obor Podnikání v technických povoláních), jejichž konzultace proběhly v době konání inspekce.

Jazyky (český jazyk a literatura, německý jazyk)

Výuka předmětů probíhá plánovitě, v souladu s osnovami zpracovanými do časových a tematických plánů. S jejich obsahem jsou seznámeni všichni žáci na začátku studia. Obsah tematických plánů se kryje s obsahem zkušebních okruhů. Na začátku studia je žákům předkládán seznam učebnic, z nichž velkou část si žáci zakoupí. Žáci mají k dispozici bohatý knižní fond školní knihovny. V českém jazyce je rovnoměrně věnován prostor literární i jazykové části předmětu.

Sledovaná výuka navazovala na domácí přípravu, učitelky odpovídaly na dotazy žáků, případně doplňovaly obsah zadaného učiva. Dostatek času věnovaly procvičování

gramatického učiva, méně rozvoji komunikativních dovedností. Opomíjena byla provázanost všech prvků jazyka. Výraznější motivační postupy nebyly ve výuce uplatňovány.

Výuka jazyků byla na velmi dobré úrovni.

Odborné předměty

V bloku odborných předmětů byla hodnocena výuka povinných předmětů ekonomika podniku a účetnictví a výběrového předmětu cvičení z účetnictví.

Po obsahové stránce byla výuka učiteli velmi dobře připravena, nové učivo navazovalo na učivo probrané a odpovídalo stanoveným cílům. Pouze v jedné hodině účetnictví se téma zapsané v třídní knize (účetní osnova) odlišovalo od skutečně probíraného učiva (účtování mezd).

Po odborné stránce byla výuka na vysoké úrovni, učivo bylo interpretováno věcně správně, v souladu se současným stavem teorie a praxe. Didaktická a metodická stránka však vykazovala nedostatky. Výuka neměla charakter konzultací, byla založena na klasických didaktických postupech, dominovaly frontální metody práce s převahou činnosti učitelů. Učivo bylo probíráno formou přednášky, pouze částečně kombinované s řízeným rozhovorem se žáky, při kterém uplatňovali svoje zkušenosti z praxe. Učební pomůcky byly využity jen v omezené míře v ekonomice podniku, vždy to však přispělo k názornosti výuky. V účetnictví vhodně navazovalo na probrané učivo jeho procvičení na příkladech. I při jejich řešení však bylo zapojení žáků minimální, příklady řešila v převážné míře učitelka.

V důsledku vyššího pracovního tempa a zavádění nových pojmů žáci většinou pasivně přijímali informace a opisovali řešení příkladů z tabule. Prostor pro dotazy byl poskytnut v závěru vyučovacích hodin, využití ze strany žáků bylo minimální, učitelům tak chyběla zpětná vazba.

Výuka odborných předmětů byla na průměrné úrovni.

Kvalita výuky hodnocených předmětů měla celkově průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka dálkového studia probíhala v prostorných učebnách vybavených novým nábytkem. Estetické prostředí bylo velmi dobré.

Personální podmínky výuky hodnocených předmětů jsou ve třídách dálkového studia příkladné, vedení školy využívá odbornost učitelů optimálně. Předměty vyučuje třináct učitelů, z nichž dvanáct splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jedna učitelka anglického jazyka má vzdělání pro výuku v základních školách.

Materiálně-technické vybavení umožňuje v plném rozsahu plnit učební osnovy sledovaných předmětů. Učitelé cizích jazyků mají k dispozici audiovizuální techniku a zvukové nahrávky k učebnicím, namnožené autentické cizojazyčné texty a texty časopisů pro výuku předmětu, které škola odebírá. Ve sledované výuce byly využity pouze učebnice. V odborných předmětech mají učitelé soubory folií pro zpětný projektor, hospodářské tiskopisy, soubory příkladů, odbornou literaturu, časopisy, zákony, aktuální informace získávají prostřednictvím internetu. Pro některé kapitoly učiva zpracovali učitelé žákům studijní texty. Část výuky předmětu cvičení z účetnictví probíhá ve druhém a třetím ročníku v učebnách výpočetní techniky s využitím programů pro jednoduché a podvojně účetnictví. Ve sledované výuce byly využity hospodářské tiskopisy.

Škola má zpracovávánu koncepci uceleného středoškolského vzdělávání, do které je zahrnuta i nabídka nástavbového dálkového studia. Jeho smyslem je umožnit zájemcům doplnit si při zaměstnání úplné střední odborné vzdělání. V souladu s Rozhodnutím MŠMT čj. 11 287/2000-21 jsou v dálkovém nástavbovém studiu otevřeny dva obory. Výuka oboru 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb ve třídách S1B, S2B, S3 probíhá podle platných učebních dokumentů čj. 10 913/94-23 schválených MŠMT. Učební plán je do jednotlivých ročníků studia a předmětů rozepsán správně.

Podle výše uvedených učebních dokumentů škola organizuje chybně výuku dálkového studia oboru 64-41-L/516 Podnikání v technických povoláních ve třídách S1T, S2T, S3T. Pro tento obor však schválilo MŠMT samostatné učební dokumenty čj. 28 679/97-71 s platností od 1. září 1998. Záměnou učební dokumentace je způsobeno nedodržení předmětové skladby a počtu konzultačních hodin.

Učitelé rozpracovali učivo stanovené osnovami do tematických a časových plánů pro jednotlivé předměty a ročníky studia. Některé tematické plány jsou sestaveny nesprávně, učivo je rozplánováno do nižšího počtu konzultací než stanoví učební plán (např. český jazyk a literatura – třetí ročník, ekonomika podniku – druhý a třetí ročník, účetnictví – třetí ročník, cvičení z účetnictví – třetí ročník).

Výuka ve třídách dálkového studia je organizována ve čtrnáctidenních cyklech s daným rozvrhem hodin. Konzultace, jejichž termíny spadají do období jarních a velikonočních prázdnin a státních svátků, odpadají bez náhrady. Tím dochází ke snížení jejich počtu a vlivem této skutečnosti nebyly ve školním roce 2000/2001 ve většině předmětů dodrženy závazné počty konzultačních hodin. Stejným způsobem je organizována výuka i ve školním roce 2001/2002. Pokud nebudou zařazeny další mimořádné konzultační hodiny, nebude ani v tomto školním roce možno splnit v některých předmětech jejich závazný počet.

Plnění učebních osnov bylo kontrolováno v předmětech český jazyk a literatura, ekonomika podniku a účetnictví, a to za celý tříletý cyklus studia (školní rok 1999/2000 - třídy S1A, S1B, školní rok 2000/2001 - třída S2, školní rok 2001/2002 - třída S3). Učební osnovy uvedených předmětů jsou dodrženy.

Řízením, organizací a kontrolou dálkového studia jsou pověřeny zástupkyně ředitele školy pro teoretické vyučování, které zpracovávají plán konzultací, rozvrh hodin, harmonogram zkoušek. Dále řídí práci třídních učitelů dálkového studia a společně s nimi vedou a kontrolují pedagogickou dokumentaci a spisovou agendu dálkového studia. Při zahájení studia předává škola žákům učební plány a každoročně plán konzultací. O obsahu a rozsahu zkoušek jsou žáci včas informováni. Termíny konání zkoušek, na které se žáci písemně přihlašují, jsou veřejně přístupné.

Z rozvrhu hodin vyplývá, že není překračován nejvyšší počet vyučovacích hodin v jednom dni, nejsou však dodržovány psychohygienické zásady - není zařazena dvacetiminutová přestávka (pouze desetiminutová), ostatní přestávky, s výjimkou polední, jsou pětiminutové, mezi nultou a první vyučovací hodinou není žádná přestávka. Jde o porušení příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT o středních školách.

Vnitřní platový předpis školy má ve svých zásadách stanovená kritéria pro oceňování pedagogických pracovníků podílejících se na výuce dálkového studia.

Kontrolní mechanismy zaměřené na dálkové studium vykazují negativa vzhledem k výše uvedeným zjištěným nedostatkům v oblasti plánování a organizace sledované výuky. Tato negativní zjištění se odvíjejí od používání neplatných učebních dokumentů a chybného plánování a realizace konzultačních hodin.

Přímé kontrole vyučovacího procesu v dálkovém studiu je věnována vedením školy malá

pozornost. Za poslední dva školní roky byly podle zápisů v třídních knihách provedeny pouze dvě hospitace. Vedení školy tak chybí zpětná vazba o kvalitě výuky.

Povinná dokumentace, docházka žáků do výuky a plnění učebních osnov je kontrolováno průběžně. V této oblasti nebyly zjištěny nedostatky.

Podmínky výuky jsou vzhledem k nedostatkům v plánování a organizaci hodnoceny jako pouze vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Součástí orientační inspekce bylo zjištění úrovně znalostí žáků v otázkách ochrany člověka za mimořádných situacích ve vztahu možného ohrožení mimořádnou událostí a současně i ověření běžných znalostí potřebných v běžném denním životě. Z prověřené dokumentace (třídních knih, tematických plánů předmětů, plánů práce) bylo zjištěno, že škola věnuje této problematice patřičnou pozornost. Je zřízena komise s názvem „Ochrana člověka“, jejímiž členy jsou i třídní učitelé a mistři odborné výchovy. Výuka dané problematiky je zařazena do vyučování předmětu zdravotní výchova a biologie člověka v prvním a třetím ročníku a současně prolíná výukou tělesné výchovy. Škola samostatně organizuje jednodenní a třídní kurzy s praktickými ukázkami nácviku chování za mimořádné situace. Má vypracovaný plán ukrytí, evakuační řád, provádí nácvik evakuace, spolupracuje se složkami Záchraného sboru Městského úřadu Přerov. K dispozici je odborná literatura, videokazety a cvičný zdravotní materiál, který se průběžně doplňuje. Pozornost problematice ochrany člověka za mimořádných situací ze strany školy se pozitivně odrazila v úrovni znalostí žáků. Při jejich prověřování testem bylo dosaženo velmi dobré úrovně (celkový výsledek 2,5).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Olomouckého kraje čj. 1646/2001 z 28. září 2001 a Dodatek č. 1 ke zřizovací listině z 21. prosince 2001
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 11 287/2000-21 z 19. ledna 2000, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 2000
3. Učební dokumenty studijního oboru 64-41-L/... Podnikání v oboru schválené MŠMT dne 24. ledna 1994 čj. 10 913/94-23 s platností od 1. září 1994 počínaje prvním ročníkem
4. Učební plán studijního oboru pro absolventy tříletých učebních oborů 39-96-4,6 Podnikání v technických povoláních – dálkové studium schválený MŠMT dne 14. října 1997, čj. 28679/97-71 s platností od 1. září 1998 počínaje prvním ročníkem
5. Učební plán školy pro třídy dálkového nástavbového studia oboru 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb z 12. srpna 1999, učební plán školy pro třídy dálkového nástavbového studia oboru 64-41-L/516 Podnikání v technických povoláních z 12. srpna 1999
6. Třídní knihy tříd S1B, S2B, S3, S1T, S2T, S3T, K1Č, Č1, H1B, B1 ve školním roce 2001/2002, třídní knihy tříd S1B, S1C, S2, PS3 S1T, S2T za školní rok 2000/2001, třídní knihy tříd S1A, S1B za školní rok 1999/2000
7. Katalog a katalogové listy tříd S1B, S2B za školní rok 2001/2002

8. Plán konzultací ve školním roce 2001/2002 a rozvrhy hodin na školní rok 2001/2002 tříd dálkového nástavbového studia S1B, S2.B, S3, S1T, S2T, S3T z 3. září 2001
9. Personální dokumentace (doklady o dosaženém vzdělání) učitelů dálkového nástavbového studia předmětů: český jazyk a literatura, cizí jazyk, ekonomika podniku, účetnictví, cvičení z účetnictví
10. Tematické plány učiva pro první, druhý a třetí ročník nástavbového dálkového studia předmětů: český jazyk a literatura, ekonomika podniku, účetnictví, cvičení z účetnictví
11. Tematický plán předmětu biologie a zdravotní výchova pro školní rok 2001/2002
12. Plán ukrytí škol
13. Plán zdravotní přípravy – jednodenní kurz pro první ročníky
14. Plán rámcového programu třídního kurzu prvních ročníků

ZÁVĚR

- *Škola vyučuje schválené obory nástavbového dálkového studia v souladu s Rozhodnutím MŠMT čj. 11 287/2000-21, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.*
- *Výuka ve třídách oboru 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb probíhá podle platných učebních dokumentů. Učební plán je do jednotlivých ročníků studia a předmětů rozepsán správně. Výuka ve třídách oboru 64-41-L/516 Podnikání v technických povoláních probíhá podle nesprávných učebních dokumentů. Školou použitý učební plán se od platného učebního plánu pro tento obor liší předmětovou skladbou a počtem konzultačních hodin.*
- *Vlivem špatného plánování a organizace výuky i nedůsledné kontroly odpadají bez náhrady některé konzultace, a proto nejsou ve většině předmětů dodržovány závazné počty konzultačních hodin.*
- *Učební osnovy byly v kontrolovaných předmětech a třídách dodrženy.*
- *Rozvrh hodin nerespektuje délku přestávek dle právní normy.*
- *Materiálně-technické vybavení sledovaných předmětů je velmi dobré a umožňuje plnit učební osnovy. Personální podmínky výuky jsou příkladné, vedení školy využívá odbornost učitelů optimálně.*
- *Výuka jazyků odpovídala charakteru studia, byla založena na domácí přípravě žáků. Výuka hodnocených odborných předmětů neměla charakter konzultací, učivo bylo probíráno formou přednášky, dominovaly frontální metody práce s převahou činnosti učitelů a s malým zapojením žáků.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Petr Lipčík	Ing. Petr Lipčík v . r.
Členové týmu	Ing. Josef Diviš	Ing. Josef Diviš v. r.
	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.

V Prostějově dne 27. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. květen 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PhDr., PaedDr., Bc. Oldřich Baďura

PhDr., PaedDr., Bc. Oldřich
Baďura v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy	2002-06-21	133 80/02-11036
Ing. Pavel Sekanina, člen Rady Olomouckého kraje	2002-06-21	133 81/02-11036

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány